

GODVERDOMSE PLEKKEN (5)
REIZEN VER VAN DE MASSA

Paraguay, het Aalst van Zuid-Amerika

Naar Argentinië ja, of Brazilië, en Bolivia, ja. Maar Paraguay? Weinig toeristen die daar een paar weken van hun leven doorbrengen. En toch. Paraguay bezoeken betekent kennismaken met Zuid-Amerika in zijn meest pure, alledaagse vorm. Aldus onze man ter plaatse.

TEKST EN FOTO'S
SJORS VAN BEEK

Lily is 22 lentes jong en de verbazing druipt van haar gezicht. 'Je komt uit Holanda.? Is dat een land? Buiten Paraguay..?!' Ze kan maar moeilijk begrijpen dat iemand een lange reis maakt om haar vaderland te bezoeken. Paraguay, het vergeten land in het hart van Zuid-Amerika, is volstrekt niet gewend aan buitenlandse toeristen. Het besef van de buitenwereld is gering, en het opleidingsniveau in deze straatarme, geteisterde staat is bedroevend laag. En zelfs wie Spaans spreekt heeft het lastig om hier aan informatie te komen. Zo weet het toerismebureau in dit voetbalgekke land niet eens zeker wat de openingstijden zijn van het Museo del Fútbol Sudamericano

(Zuid-Amerikaans Voetbalmuseum), een half uur rijden buiten de hoofdstad.

Paraguay, ingeklemd tussen de reistoppers Brazilië, Argentinië en Bolivia, zit in een vicieuze cirkel: er komen weinig reizigers omdat het land onbekend is, en daardoor blijft het ook onbekend. Vorig jaar bezochten een half miljoen buitenlanders Paraguay, hoofdzakelijk Zuid-Amerikanen, maar ook 859 Nederlanders en 521 Belgen. 'Rugzaktoerisme bestaat hier gewoon niet', weet Margareth Hebblethwaite. De 63-jarige Engelse woont in het feeëriek dorpje Santa Maria de Fé in het zuiden van het land. Vorig jaar schreef ze, onder de vlag van uitgeverij Bradt, de tot nu toe enige reisgids over Paraguay.

Het land herbergt de meeste én

In Paraguay komen weinig reizigers, daardoor blijft het land onbekend.

de mooiste van alle 'Reducties', de vestigingen van jezuïeten en franciscanen die in de zeventiende eeuw neerstreken in Zuid-Amerika. Ten zuidoosten van de versterkte hoofdstad Asunción rijgen de pittoreske 'franciscanendorpjes' zich aaneen tot het zogenaamde *Circuito de Oro*, het Gouden Rondje. Perfect bewaard geble-

ven koloniale kerkjes, vaak met een schat aan prachtig houtsnijwerk, en gelegen aan kasseienstraatjes die in driehonderd jaar niet zijn veranderd. Zuidelijker liggen de jezuïetenkolonies, met als bekendste blikvangers de serene ruïnes van Trinidad en Jesús. Temidden van palmen en glooiende heuvels rijzen hier de

dakloze resten op van Europees aandoende basilieken.

Bezoekers hebben overal het rijk alleen. Zoals in het dorpje Yaguarón, waar de koster net wanneer wij er arriveren de beroemde San Buenaventura-kerk wil afsluiten. Siësta, weet u wel? Maar er valt best te praten over een verlengde opening, zo laat hij weinig subtiel merken. 'Wat hebt u ervoor over?' Het is een terugkerend thema in gesprekken met Paraguayanen: corruptie. Doodziek worden de Paraguayanen er zelf van, zeggen ze. Maar tegelijkertijd zitten ze allemaal gevangen in het web van wederzijdse diensten. 'Iedereen verwacht dat je een vriend of een familielid een gunst verleent', heeft reisgids-auteur Margareth Hebblethwaite ervaren.

DOE MAAR GEWOON

Paraguay bezoeken, betekent kennismaken met Zuid-Amerika in zijn meest pure, alledaagse vorm. Het is voor Zuid-Amerika wat Aalst is voor België. Wie top-attracties zoekt, gaat naar Brussel

In Filadelfia wonen Mennonieten uit de Nederlands-Duitse grensstreek.

Gewoon, alledaags Zuid-Amerika.